

OBSAH

Úvod	7
1. Transparentnost veřejné správy aneb Jde o opatření obecné povahy?	9
2. K povaze a zařazení přezkumného řízení v rámci systematiky správního řízení.	16
3. Vybrané aspekty ochrany před nečinností ve správním procesu.	20
4. Boj proti švarcsystému – Less is more	29
5. Správní právo trestní: K problematice promlčení přestupku ve vztahu k trestnímu řízení.	34
6. K otázce jednacímho jazyka ve správním řízení	37
7. Správní trestání – je doručování projednáváním?	45
8. Chudý či bohatý – dostane stejnou pokutu?	49
9. K problematice rozkladové komise – vybrané otázky.	54
10. Proč cizinec nesmí být členem české politické strany?	63
11. Nastolení vyrovnanější věkové skladby v české justici	66
12. Cirkulace demokratických elit – ústavním soudcem pouze jednou	68
13. Právo na informace – ke dvěma aktuálním problémům spojeným s § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím	73
14. K problematice společného správního řízení z pohledu kaucí	78
15. Úvaha nad vybranými aspekty veřejnoprávních smluv	83
16. Ústavní a zákonné zakotvení práva na informace ve vybraných státech světa	95
17. K problematice nesložených kaucí u ÚOHS.	110
18. Právo na informace – k problematice vnitřních pokynů	116
19. K nutné obraně	122
20. Veřejné zakázky aneb vydává pražská Univerzita Karlova neakceptovatelné diplomy?	124
21. Budeme moci zadržet pachatele přestupku?	129
22. Ke kvalitě výuky na právnických fakultách.	133
23. Závěrečná kapitola. Místo teorie práva v systému právní vědy.	135
Použitá a doporučená literatura.	141

Motto:

*If you are going to sin, sin against God, not the bureaucracy. God will forgive you but the bureaucracy won't.
(Jestliže se chystáte zhřešit, hřešte proti Bohu, ne proti byrokracii. Bůh Vám odpustí, ale byrokracie ne.)*

Hyman Rickover
(americký admirál, „otec jaderného námořnictva“)¹

Právo je bez spravedlnosti slepé a spravedlnost bez práva nemohoucí.

Tomáš Sobek
(právní filozof a VŠ pedagog)²

¹ Viz www.aphids.com/quotes.

² Sobek, T.: Právní myšlení. Kritika moralismu. Vyd. Aleš Čeněk, Praha – Plzeň, 2011

ÚVOD

Předložená kniha *Úvahy o veřejném právu* je dílem převážně právně-teoretickým, nicméně se značnou ambicí být i praktickým rádčem osobám, které se potýkají s nejedním úskalím vyplývajícím z dnešního veřejného práva. A není jich věru málo.

Kniha se snaží poukázat na odborné a společenské problémy, leckdy překračující hranice správního práva, které autora dlouhá léta zajímají (a mnohdy i trápí). Nejde tedy rozhodně o falešné *science for science*.

Autor zde využívá zejména svých poznatků, které získal v rámci své dvanáctileté pedagogické praxe na PF MU v Brně, kde též dříve vystudoval jak magisterský, tak i doktorský studijní program. Tématicky se kniha věnuje zejména problematice správního práva procesního (vybraným problémům správního řízení), dále pak právu na informace ve vztahu k veřejné správě, správnímu právu trestnímu a též otázkám plynoucím z oblasti zadávání veřejných zakázek. V publikaci je mj. řešena i problematika související s rozkladovými komisemi – autor zde využívá znalostí, které nabyl jako člen rozkladové komise ČNB a rozkladové komise ÚOHS (pro veřejné zakázky).³

Nicméně tvůrce, jinak učitel správního práva a správní vědy, v některých kapitolách opouští hájemství práva správního a snaží se analyzovat či alespoň poukazovat na problémy z dalších oblastí veřejného práva – a to především práva ústavního. Činí tak při vědomí provázanosti právních disciplín.⁴ Např. poukazuje na tematiku chybné hypotézy možnosti opakování mandátu ústavního soudce či razantně kriticky upozorňuje na nemožnost členství cizinců v českých politických stranách nebo otázku nutné obrany a problematiku (ne) možnosti zadržení pachatele přestupku. Koneckonců můžete se za chvíli přesvědčit sami, jak se to autorovi podařilo.

V předložené monografii jsou použity vědecké metody:

a) logické – abstrakce,⁵ indukce, dedukce,

³ Autor též využívá svých zkušeností nabytých v Legislativní komisi Rady Jihomoravského kraje.

⁴ Autor je pamětliv slov prof. Petra Hajna – „Kdo zná jen obchodní právo, nezná ani toto právo.“ Což samozřejmě bezvýhradně platí i pro právo správní.

⁵ A to zejména ve smyslu vylučování nepodstatných nadbytečných prvků a tím pádem zvýraznění důležitých elementů.

b) srovnávací (komparativní)⁶ – komparace mezinárodní, tj. s právními úpravami jiných států na předmětném úseku, a taktéž komparace s předešlým právním stavem a z toho plynoucí případné vývody de lege ferenda.

Spisovatel Karel Čapek kdysi napsal, že by byl rád, kdyby jeho knihy lidé rádi četli i při bolesti zubů. Autor předkládané publikace si tak vysoký cíl neklade, ostatně jako takřka žádný soudný autor píšící o veřejném právu, nicméně alespoň částečně doufá, že nenapsal dílo zcela suchopárné.

Především by však autor byl rád, kdyby jeho kniha byla považována za rozvážnou ve smyslu Cicerova: Rozvážnost znamená vědět, co je třeba žádat a čemu se vyhýbat.⁷

Knihu recenzovali: Doc. JUDr. Petr Havlan, CSc.

a Doc. JUDr. Radek Jurčík, Ph.D., za což jim tímto velice děkuji.

Publikace vychází z právního stavu k 31. 10. 2013.

⁶ Blíže ke zmíněným metodám např. Knapp, V.: Vědecká propedeutika pro právníky. Eurolex Bohemia, Praha, 2003, str. 65 a násl.

⁷ Prudentia est rerum expetendarum fugiendarumque scientia.